

Пропозиції
Міністерства культури України
до проєкту Закону України «Про порядок повернення у власність релігійних
організацій культових будівель, їх комплексів»

ініціатор народний депутат України: Рабінович В. З.
реєстр. № 2404 від 08.11.2019 р.
перше читання

1. Міністерство культури України не підтримує проєкт Закону України «Про порядок повернення у власність релігійних організацій культових будівель, їх комплексів» (далі – законопроєкт).

2. Питання повернення у власність релігійних організацій культових будівель, їх комплексів врегульовано чинним законодавством України, так відповідно до частини другої статті 17 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» культові будівлі і майно, які становлять державну власність, передаються організаціями, на балансі яких вони знаходяться, у безоплатне користування або повертаються у власність релігійних організацій безоплатно за рішеннями обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а в Республіці Крим – Уряду Республіки Крим. Культові будівлі, які становлять комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах можуть бути повернуті релігійним організаціям на підставі рішення відповідних органів місцевого самоврядування, згідно з частиною п'ятою статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

За період із 1991 по 2019 рік релігійним організаціям України було повернуто у власність 5876 та передано у безоплатне користування 3969 культових споруд.

За результатами проведеного Мінкультури у 2014 році аналізу даних, наданих обласними державними адміністраціями, встановлено, що на території України залишалися невикористаними за своїм безпосереднім призначенням 188 культових будівель. З них у державній власності перебували 53 будівлі (28%), комунальній – 114 (61%), приватній – 18 (10%), у власності Автономної Республіки Крим – 3 (1%). На 87 (46 %) культових будівель претендували релігійні організації, а на 101 (54%) таку культову споруду відсутні претенденти, які б бажали поновити в них богослужбову діяльність. Тобто, актуальні вимоги релігійних організацій щодо повернення їм культових будівель, станом на 2014 рік, зосереджувалися навколо 87 сакральних споруд, які вирізнялися порівняно кращим станом збереженості і мали вигідне територіальне розташування, а більшість інших таких споруд (101) не представляли для них інтересу.

Повернення релігійним організаціям колишніх культових будівель, які використовуються сьогодні не за призначенням, потребує, перш за все, виділення коштів з державного та місцевих бюджетів з метою будівництва нових чи пристосування наявних приміщень для переміщення установ і організацій, які наразі функціонують в колишніх культових будівлях.

Реалізація положень законопроекту призведе до збільшення видаткової частини державного та місцевих бюджетів, оскільки передбачає додаткові витрати на здійснення заходів із викупу культових будівель, їх комплексів, що підлягають поверненню, які перебувають у приватній власності за рахунок коштів державного бюджету; забезпечення переміщення розташованих у таких будівлях закладів освіти, культури, охорони здоров'я, наукових установ; забезпечення здійснення заходів з компенсації (безоплатна передача у власність релігійної організації іншої культової будівлі, комплексу культових будівель такого ж виду або такої ж вартості; виплата грошової компенсації, що дорівнює ринковій вартості культової будівлі, комплексу культових будівель; ремонт (реставрація) культової будівлі, комплексу культових будівель, які належать релігійній організації) тощо.

Перший заступник Міністра

Світлана ФОМЕНКО

«27» листопада 2019 р.